

William Blake

Tigris

A kettősség életünk, s a természet része is egyben. Vajon lehetünk egyik helyzetben gyengék máskor erősek? Aki a bárányt teremtette, hogy volt képes megalkotni a tigrist? Aki egykor kedves volt, hogy tudott a szemünkben kegyetlenné válni? Érdemes több fordításban, valamint eredeti nyelven is tanulmányozni a költeményt (pl. Szabó Lőrincnél a birtokos személyjel (éjszakánk) a vers elején más megvilágításba helyezi a teremtés folyamatát, sokkal közelebbinek érezzük a félelmet, s az erőt)! Magára William Blake-re is jellemző a kettősség az ártatlanság és a tapasztalás dalait összehasonlítva érdekes kép rajzolódhat ki előttünk (a Tigris párja a Bárány) a költő életművéről.

Tyger! Tyger! burning bright
In the forests of the night,
What immortal hand or eye
Could frame thy fearful symmetry?

In what distant deeps or skies
Burnt the fire of thine eyes?
On what wings dare he aspire?
What the hand dare seize the fire?

And what shoulder, and what art,
Could twist the sinews of thy heart?
And when thy heart began to beat,
What dread hand? and what dread feet?

What the hammer? what the chain?
In what furnace was thy brain?
What the anvil? what dread grasp
Dare its deadly terrors clasp?

When the stars threw down their spears,
And water'd heaven with their tears,
Did he smile his work to see?
Did he who made the Lamb make thee?

Tyger! Tyger! burning bright
In the forests of the night,
What immortal hand or eye,
Dare frame thy fearful symmetry?

TIGRIS

(Kosztolányi Dezső fordítása)

Tigris, tigris, csóvafény
Éjszakáknak erdején,
Mily kéz adta teneked
Szörnyü és szép termeted?

Mily mélyben, ég-tájakon
Izzott a szemed vakon?
Volt tüzét felkapni vész?
Volt-e megragadni kéz?

Szived izmait mi csel
És mi váll csavarta fel?
És mikor vert, volt erő,
Kéz-láb, dakra vakmerő?

Volt pöröly? és lánc-e, több?
Mily kohón forrt a velőd?
Volt üllő? volt vad kapocs,
Gyilkos présével dacos?

Hogy a csillagfény kigyult
S az ég nedves könnye hullt,
Rád mosolygott Alkotód?
Ki bárányt is alkotott?

Tigris, tigris, csóvafény
Éjszakáknak erdején,
Mily kéz adta teneked
Szörnyü és szép termeted?

A TIGRIS

(Szabó Lőrinc fordítása)

Tigris! Tigris! éjszakánk
Erdejében sárga láng,
Mely örök kéz szabta rád
Rettentő szimetriád?

Milyen katlan, mily egek
Mélyén gyúlt ki a szemed?
Szárnyra mily harc hőse kelt,
Aki e tűzhöz nyúlni mert?

Milyen váll és mily művész
Fonta szíved izmait? És
Mikor elsőt vert szived,
Milyen kar s láb bírt veled?

Milyen pőröly? mily vasak?
Mily kohóban forrt agyad?
Mily üllőre mily marok
Törte gyilkos terrorod?

S amikor befejezett,
Mosolygott rád a mestered?
Te voltál, amire várt?
Aki a Bárányt, az csinált?

Tigris! Tigris! éjszakánk
Erdejében sárga láng,
Mely örök kéz szabta rád
Rettentő szimetriád?

Tigris **(Bajnóczy Zoltán fordítása)**

Tigris, Tigris, éji láng,
Erdőt tépő tűzszilánk,
Mily fenséges, bölcs kezek
Gyúrtak, gyilkos műremek?

Mily vad ég vagy mély verem
Tüze táncol szemedben?
Van szárny érte szállni el?
S kéz, mi tüzet vinni mer?

Mily nagy erő, tiszta hit
Fonta szíved izmait?
S mikor szíved végre vert,
Mily vaskéz, mi letepert?

Mily pörölyt? mily ketrecet
Izzított fel szellemed?
Mily üllő? mily vasmarok
Fog, ha pofád acsarog?

S a holdnak sok kis kölyke lett,
A mennyben mind csak könnyezett:
Büszke volt rád akkor, ott?
Bárányt is ő alkotott?

Tigris, Tigris, éji láng,
Erdőt tépő tűzszilánk,
Mily fenséges, bölcs kezek
Gyúrnak, gyilkos műremek?